

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj

Sibiu

HIRLAP

A timistorontali törzénység bej. sz. 85. (Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és Dr. VARNAY
ELEMÉR

Ziarul Comunităţii Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

A brit kormányelnök washingtoni megbeszélései — német megítélés szerint — az afrikai harcok megszűnéséig előállott hadihelyzettel vannak összefüggésben. Berlinben kiemelik azokat az angol sajtóhangokat, melyek célzást tesznek arra, hogy a szövetségesek tuniszi sikere nem betetőzése az eddigi erőfeszítéseknek, hanem új kezdetet jelent: most indul meg valójában a harc az európai földrészen.

Háborus vonatkozásban keleten a helyzet továbbra is változatlan. Nyugat-Európa fölött tegnap is élénk légi tevékenység volt. A németek Chelmsford angol ipari város hadfelszerelési üzemét bombázták, a szövetséges repülők Nyugat- és Közép-Németország néhány helységét támadták. Távolkeleten megélénkült a harci tevékenység. A japánok három újabb ponton is átlépték a Jang-cse folyót, súlyos harcok vannak folyamatosan. Az Aleuták szigetcsoportjának egyik — tavaly japán kézre került — fontos támaszpontján nagyobb amerikai erők szálltak partra, a harcok ott is súlyosak.

Róma

Ambrosio hadseregtábornok, az olasz nagyvezérkar főnöke csütörtökön este az olasz rádióban a tuniszi harcok befejezése alkalmából az I. olasz hadsereg hősiességét méltatta és az afrikai háború lefolyását ismertette az el-alameini visszavonulástól Messe tábornok csapatainak tuniszi végső ellenállásáig. Ambrosio kiemelte Messe tábornok elszántságát, amikor május 11-én visszautasította a megadásra vonatkozó felszólítást. Ugyanaznap este a Duce üzenetét küldött a tuniszi hídfő olasz védőinek és az egész olasz nép bámulatát és büszkeségét hangoztatta. Május 12-én az I. olasz hadsereg helyzete tarthatatlanná vált. Bár állásai sértetlenek voltak még, tüzérése gyengült s hamarosan — a lőszer elfogytával — meg kellett szüntetnie az ellenállást. Messe tábornok — a vezérkar főnök kijelentései szerint — még ekkor is folytatni akarta az ellenállást, de a Duce parancsára, — aki megállapította a további harc céltalanságát — meg kellett szüntetnie a küzdelmet.

Mussolini parancsának az I. olasz hadsereg katonái csak akkor tettek eleget, amikor minden lőszerük elfogyott s elpusztították felszerelésüket és gyalogsági fegyvereiket is. — mondotta Ambrosio hadseregtábornok, az olasz nagyvezérkar főnöke.

Az olasz sajtó drámai részleteket közöl a tuniszi végső ellenállásról s kiemeli, hogy az ellenfél is elismerte az olasz katonák önfeláldozó, hősiességét. Virginio Gayda erre vonatkozóan a Giornale d'Italia hasábjain a többi között ezeket írja: „Az I. olasz hadsereg elsőnek fogta fel az ellenség afrikai támadásait és utolsó napokig harcolt abba a harcban. Az egész olasz nép hálával és büszkeséggel tekint hős katonáira.”

A Giornale d'Italia idézi Messe tábornoknak azt a táviratát, melyet hitveséhez intézett s melyben a férfias elszántság és hazafias lelkesedés megragadó szavaival közli, hogy „a dicső I. olasz hadsereg utolsó napokig fogja meghajtani zászlóját a tulsulyban levő ellenség előtt.” Messe tábornok Olaszországba érkezett legutolsó távirati üzenete annak a bizalomnak megnyilvánulása, hogy az Afrikában hozott áldozatok meghozzák gyümölcsüket Olaszország javára. „Az I. olasz hadsereg abban a tudatban fe-

„Európa felkészülten várja a támadást”

A tengely katonailag egyedül uralkodó hatalom az európai erődben, — hangoztatják Berlinben Az I. olasz hadsereg afrikai hőstettét méltatja a római sajtó — Amerikai rajtaütés az Aleuták egyik japán kézen levő fontos támaszpontján

Az ausztráliai japán invázió megelőzése a szövetségesek washingtoni megbeszéléseinek középpontjában

jezte be a tuniszi csatát, hogy mindent megtett hazájáért.”

Második arcvonal

A német távirati iroda katonai munkatársa a tuniszi nagy csata végeztével összefoglaló képet nyújt a földközi-tengeri helyzetről s egyben *szembeszáll azokkal az angol és amerikai érvelésekkel, melyek szerint az európai invázió most már teljesen a szövetségesek kezdeményezéséről függ.* A második európai arcvonal felállításában az ellenség az Északi-foktól a Biscayai-öböl s a délfraanciaországi partoktól a Balkán keleti szegélyterületei végéig mindenütt felkészülten találja a tengely-hatalmat, — írja a DNB. munkatársa. — Hála az afrikai hősiesség ellenállásnak, a védelmi előkészületeket mindenütt sikeresen befejezhetik.

Fejtetéseivel további során a német távirati iroda munkatársa hangoztatja,

hogy a mai hadihelyzet alatt alapvető eltérést mutat az előbbi világháború negyedik esztendejében fennálló helyzet-től, mert a tengelyhatalmak európai erődjükben egyedül uralkodhatnak és hatalmas hadművelési tartalékokra támaszkodnak. A tuniszi harcok megmutatják, hogy a szövetségeseknek a legnagyobb flotta- és csapatösszevonásokra és jelentős anyag-erő-bevetésre van szükségük, hogy eredményt érjenek el. Egy európai partiraszállás ennél összehasonlíthatatlanul nagyobb előkészületeket és áldozatokat kívánna, ami nyilvánvalóvá teszi, hogy az invázió tevékenységben a kezdeményezés koránt sincs az ellenség kezében — fejezi be cikkét a DNB. katonai szakértője.

Washington

Roosevelt elnök és Churchill miniszterelnök washingtoni tárgyalásairól tegnap kevés jelentés érkezett. A DNB.

genfi tudósítója ismertette Roosevelt elnök titkáranak, Early-nak a nyilatkozatát, mely szerint a Fehér Házban szünet nélkül folynak a tanácskozások Roosevelt hosszas négyesemelési megbeszélésekkel tart Churchillel, időnként bevonják a tanácskozásokba a katonai vezetőket is. A New York Times című amerikai lap jólétesült helyről származó közlés alapján rámutat arra, hogy a tanácskozások középpontjában eddig a Japán ellen indítandó offenzíva állott. Roosevelt ezt a kérdést tüzte mindenekelőtt napirendre s csak a távolkeleti szövetséges hadvezetés kérdéseinek részletes megvitatása után kerül sor az Európára, érintő angol-amerikai lépések megtárgyalására. Az amerikai sajtó egyébként arról ad hírt, hogy május 12-én nagyobb amerikai erők szálltak partra az Aleuták egyik japán kézen lévő fontos támaszpontján; kemény harcok vannak folyamatban.

(—7)

Jelentéseink a harcterekről

Harmincnégy ellenséges bombavetőt löttek le tegnap német terület fölött

Berlin. A német vezéri főhadiszállás tegnap jelentése szerint a keleti harctereken a tegnapi nap, mely jelentőségű rohamcsapat- és felderítő tevékenységet eltekintve, általában csendben telt el.

A német haderő nehéz tüzérése Leningrád raktártelepein tüzeket okozott.

Angol és északamerikai repülőgépekkel nappali támadást intéztek a megszállott nyugati területek ellen. Ezen alkalommal és az Atlanti-óceán fölött lefolyt légi harcokban 14 ellenséges repülőgépet löttünk.

Az elmúlt éjtszaka angol repülőgépek széles fronton behatoltak a német birodalom területe fölé és nyugati, valamint

középső Németország egyes helységeit, sokszor kis vidéki községeket is, gyújtó és romboló bombákkal támadták meg. A lakosságnak veszteségei voltak. Eddig 34 ellenséges bombázó repülőgép elpusztításáról érkezett jelentés, Luetje kapitány, mint éjtszakai vadász, tegnap 6 légi győzelmet aratott.

A Nagybritania elleni harcban a német légi erő május 14-re virradó éjtszaka erős támadást intézett Chelmsford ipari város ellen. A hadfelszerelési üzemekre irányított bombatalálatok nagy kiterjedésű tüzeket okoztak. Erről a támadásról 4 repülőgép nem tért vissza.

anyagban igen súlyos veszteséget okoztak nekik. Ezzel a tennyel más arcvonalat tenementesítettek. Az időnyereséget a tengelyhatalmak vezetői igen jól kihasználták.

HITLER ÉS MUSSOLINI ELISMÉRÉSE AZ AFRIKAI TENGYELI CSAPATOKNAK

Hitler vezér és kancellár május 10-én a következő táviratot intézte Armin tábornokhoz, aki egy idő óta az afrikai német-olasz erők főparancsnoka volt:

Önök és csapatainak, amelyek hősiesség és hűségesség fegyverbarátságban harcolnak olasz bajtarsaikkal minden darab afrikai földért, köszönetemet és legmélyebb elismerémet fejezem ki. A német nép velem együtt csodálattal kíséri katonáinak tuniszi hősi harcát. Ez volt ennek a háborúnak legnagyobb jelentőségű átfogó sikere. Csapatainak utolsó harca és magatartása a nagy német birodalom egész hadereje számára példaként szolgál s a német történelem különlegesen dicsőséges lapját szolgáltatja.

A Duce május 11-én szintén táviratot küldött Armin tábornoknak:

Csodálattal és büszkeséggel kísérem azt, ahogyan az afrikai hadsereg-csoport kemény elszántsággal és legyőzhetetlen víztűréssel küzdött a számbeli fölényben levő ellenséggel. A történelem majd érdem szerint jutalmazza e hősi cselekedeteket.

Az afrikai hadsereg-csoport parancsnokait és katonáit a vitézségnek járó legszébb köszönettel üdvözölöm.

KÉT ÉS FÉL ÉV HŐSIES HARCA

Csapataink hősiesség afrikai harca, amely közel két és fél évet tartott s amelynek eredménye különös elismerés tárgyát képezi, a német nép katonai történelmének örök időkre legbüszkébb és legfényesebb lapját fogja adni. — fejeződik be a német véderő főparancsnokságának közleménye.

Az olasz hadijelentés

Róma. (Rador). A 1084-ik számú olasz hadijelentés:

Olasz légi kötelékek éjtszakai vállalkozásuk során Bone, Bougie és Sfax kikötőjét támadták. Egy ellenséges tengeralattjárót elsüllyesztettünk, a legénység több tagja fogságba esett.

A csütörtöki nap folyamán többmotoros ellenséges repülőgépek Nápoly, Reggio di Calabria, Cagliari, Messina és Augustza ellen intéztek támadást. A bombázásnak több emberáldozata volt.

„A német és olasz csapatok az ellenség jelentős erőit lekötötték Észak-Afrikában”

Berlin. (Rador). A vezéri főhadiszállásról a német véderő főparancsnoksága közli:

A német-olasz alakulatok afrikai hősiesség harca csütörtökön tiszteltreméltó módon befejeződött. A Tunisz környékén harcoló utolsó harci csoportoknak, amelyeknek napok óta nem volt sem vízük, sem ételmiszerük, mintán lőszerük teljesen elfogyott, be kellett a harcot szüntetniük. Ezeknek nem az ellenség támadása, hanem az utánpótlás

károk keletkeztek az épületekben is. Különösen súlyos károkat jelentenek Cagliari városából, amelyet többször ért támadás. A légvédelmi tüzérése három gépet lött le, míg légi harcban az olasz és német vadászok hét gépet pusztítottak el.

A hadijelentés kiegészítésül közli, hogy az említett városok elleni légitámadás áldozatainak száma a polgári lakosság körében Nápolyban 5 halott és harmincnégy sebesült, Cagliariban 10 halott és 57 sebesült.

elmaradása következtében kellett az ellenállást beszüntetniük. Az ellenség többször is elismerte fegyvereink fölényét ezen a hadszíntéren.

Az Afrikában harcoló német és olasz katonák minden nehézség ellenére teljesen eleget tettek annak a feladatnak, amelyet rájuk bízunk. Hónapokig tartó elkészedett ellenállással, minden talpalatnyi földért harcolva, ezek a katonák az ellenség jelentős erőit lekötötték Észak-Afrikában s mind emberben, mind hadi-

A hősies olasz ellenállás drámai részletei

Róma. A Tribuna című olasz lap különtudósítója az afrikai harcok utolsó mozzanatairól a következőket jelenti:

Az afrikai arcvonal minden szakaszán a harcok alakulásáról és a mindenkor pillanatnyi helyzetről a szikratáviratózó állomások vezetői az utolsó pillanattig küldték jelentéseiket a parancsnokságoknak. Minden helyzetjelentésüket ezzel a mondattal fejezték be: Eljén a király!

A biztari harci övezet egyik szakaszáról a szikratáviró jelentette, hogy a parancsnok kapitány elesett. Egy egész napon és éjszakán keresztül jelentette az egyre nagyobb számban felvonuló ellenséggel szemben a harcok alakulását és hogy egymásután haltak hősi halált a parancsnokságot átvett tisztak. Végül valamennyi tiszt elesett és egy altiszt lett a parancsnok, a szakasz megmaradt katonáinak. A következő jelentést a szikratáviratózó már mint parancsnok adta le, mert közben az utolsó altiszt is elesett. Jelentette, hogy még három órára való löszere és 160 gránátja van.

A legutolsó jelentést már nem fejezhette be, mert közben ő is hősi halált halt. A jelentés így hangzott: Megtettük kötelességünket, éljen z... Itt megszakadt a táviratadás és az utolsó olasz szakaszparancsnok is elesett a harc mezéjén. — fejeződik be a Tribuna különtudósítójának jelentése.

MESESE TÁBOROK — OLASZORSZÁG MAKSALLJA

Róma (Europapress). Mesese táborokat, az I. olasz hadsereg parancsnokát kineveztek Olaszország táborgyává.

BRIT LEGI VESZTÉSEGEK NYUGAT-NÉMETORSZÁG FÜLÖTT

Berlin. (DNB). A német távirati iroda jelentése szerint az angol légerő csütörtökön éjjel a nyugatnémetországi területek ellen intézett támadása alkalmával 34 repülőgépet veszített. Csak néhány pilótának sikerült ejtőernyő segítségével megmenekülnie. Az angol terrortámadás egyébként érzékeny károkat okozott, többek között egy templom és egy iskola esett áldozatul a

bombáknak, hat iskola és két kórház súlyosan megrongálódott. Ezek között volt a duisburgi Vilmos-császár kórház is.

Amszterdam. (DNB). Hivatalos londoni jelentés beismeri, hogy az angol légi haderő Duisburg bombázása alkalmával 34 bombavető repülőgépet veszített.

AMERIKAI FŐPARANCNSOKSÁG CIPRUS SZIGETÉN

Róma. (Transkontinent Press). Római lapértésülések szerint Ciprus szigetén amerikai főparancsnokságot létesítettek. Közigazgatásilag a sziget továbbra is a brit hatóságok, illetve az angol kormányzó vezetése alatt marad, a szigeten állomásozó angol

Ujabb nagy japán támadás indul Csungking-Kinában

Tokió. (DNB). Az angol hírszolgálat Csungking-Kinából származó jelentése a következő hivatalos kínai közleményt ismerteti:

A japán haderő tegnap átkelt a Jang-Cse folyón három ponton. A japán csapatok vállalkozását tüzésérg és repülőgépek támogatják.

AMERIKAI TÁMADÁS AZ ALBUTÁKON

Tokió. (DNB). A japán császári főhadiszállás közlése szerint május 12-én Attu szigetén (Aleuták) igen erős amerikai egységek szálltak partra. A szigetet megszálló japán csapatok és a partszállt amerikai erők között heves harcok folynak.

Attu szigetét, mint ismeretes, tavaly júniusban foglalták el a japánok.

ELSÜLLYESZTET AMERIKAI HAJÓK

Amszterdam. (DNB). A bosztoni rádió közölte, hogy az Egyesült Államok tengerészeti miniszterének kijelentése szerint a japánok április 7-én Guadalkanar-szigete közelében elsüllyesztették az Allanward nevű rombolót, a 14.500 tonna űrtartalmú Kanawa kőolajszállító hajót és az újzélandi lobogó alatt hajózó Mars nevű korvetet.

MARTINIQUE ÉS GUADELUPE SZIGETE AMERIKAI MEGSZÁLLÁS ELŐTT

Buenos Aires. (Europapress). Az

és amerikai csapatok azonban mostantól fogva egy amerikai tábornok parancsnoksága alatt állanak.

KANADA IDEIGLENESEN FELFÜGGESZTETTE A SZOVJETUNIOBA IRÁNYÍTOTT HADIANYAG-SZÁLLÍTÁSOKAT

Ottava. (Europapress). A kanadai kormány közölte, hogy az Anglián át a Szovjetunióba irányított kanadai hadianyagszállításokat ideiglenesen felfüggesztették. Júliustól kezdődően Kanada közvelel-tenger déli részén, megindultak a jelzett két francia sziget ellen, amelyek az Antillák csoportjához tartoznak. Nem tudni semmit sem az utnak indított csapatok nagyságáról. Ugy hiszik, hogy czekek a csapatokat támogatni fogják azok a hadihajók, amelyek eddig a Martinique-szigete körül elterülő vizeket tartották zár alatt.

Ezt a vállalkozást Martinique-szigetén már azóta várták, hogy Cordell Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere kijelentette, a washingtoni és a szigetbeli francia kormány között felmerült ügyben a döntő szót az Egyesült Államok hadihajói fogják kimondani. Ez ellen a támadás ellen a két sziget nem tudja majd védeni magát, mert a Martinique-szigete mellett tartózkodó francia hadihajókat az Egyesült Államok előbbi kívánságára lefegyverezték.

ANGOL CSAPATOK UTBAN DOMINIQUE-SZIGETE FELE

Buenos Aires. (DNB). Az Associated Press hírgyűnkötség jelenti, hogy a Karibi-tenger déli övezetéből Dominique-szigete felé angol csapatokat indítottak utnak. Az amerikai hírgyűnkötség megjegyzi, hogy az intézkedésre az ebben a körzetben levő francia birtokok válságos helyzete szolgáltatott okot.

A politikai arcvonal

Roosevelt és Churchill találkozásának első két napján a csendesóceáni hadihelyzetet vitatták meg

Lisszabon. (ESS). Washingtonból érkezett táviratok közlik, hogy a Churchill miniszterelnök és Roosevelt elnök között első tárgyalások, amelyek majdnem azonnal a brit kormányfő megérkezése után kezdődtek, egészen a hajnali órákig tartottak.

Az első megbeszélésnek, amelyen csupán Churchill és Roosevelt vett részt, szigorúan magánjellege volt. Az első megbeszélés az elnök dolgozószobájában folyt le.

A délelőtti folyamán a tárgyalásokat a katonai szakértők bekapcsolódásával folytatták. Wavell tábornok és a három indiai képviselőnek washingtoni jelenléte, az Egyesült Államok fővárosának politikai körében arra enged következtetni, hogy a Fehér Házban folyó megbeszéléseken Roosevelt kívánságának megfelelően nem az európai kérdések fogják a vezető szerepet vinni. Ugy hi-

szik, hogy elsősorban a csendesóceáni kérdések, közöttük a kínai területeknek Japán elleni légitámadásokra való felhasználása, Csungking-Kina ellátásának megkönnyítése a burmai ut feliszabadítása, az Indiai-óceán, India és Ausztrália megvédelése egy esélyes japán invázió ellen, szerepelnek a megbeszélések rendjén. Ez utóbbinak azért tulajdonítanak különös fontosságot, mert angol-amerikai értesülés szerint a japánok olyan hadműveletet készítenek elő, amely károsan befolyásolná a nyugat- és délurópai arcvonalra tervezett hadjáratot.

A jelentés végül megjegyzi, hogy csupán a csendesóceáni és atlantióceáni kérdések, közöttük a tengeraltjáró háboru égető problémájának letárgyalása után foglalkoznak majd a Fehér Házban folyó megbeszéléseken az európai ügyekkel.

Churchill beszédet mond a kongresszus ülésén

Amszterdam. (DNB). Washingtonból jelenti a brit hírközlő szolgálat, hogy Churchill brit miniszterelnök szerdán beszédet mond az Egyesült Államok kongresszusán.

BENESZT HÜVOSEN FOGADTAK WASHINGTONBAN

Zürich. A Neue Zürcher Zeitung washingtoni jelentése szerint Benes volt csehszlovák köztársasági elnököt Washingtonban igen hűvösen fogadták. Jellemző, hogy néhány amerikai politikai Benes tiszteletére díszbédet rendezett, amelyre Churchill angol miniszterelnököt is meghívták, Churchill azonban ezt a meghívást nem fogadta el.

KINA A CASABLANCAI HATÁROZATOK MÓDOSÍTÁSÁT VÁRJA

Tokió. (Domej). Roosevelt elnök és Churchill angol miniszterelnök tanács-

kozásával kapcsolatban Kinában nyíltan hangoztatják, hogy a szövetségesek hadászati tervét feltétlenül hibásaknak bizonyultak, mert elmulasztották idejében megtámadni Japán, Csungking-Kina sürgősen a szövetségesek hadviselésének alapos módosítását várja és reméli, hogy megváltoztatják a casablancában kifejezésre juttatott nézeteiket.

Berlin ismétellen visszautasítja a moszkvai híreket

Berlin. (Rador). Német illetékes körök még szerdán állástfoglalnak Molotov szovjet külügyi népbiztosnak, a Szovjetzövetség diplomáciai viszonyban levő államokhoz intézett je g y z é kével szemben, amelyben Molotov tiltakozik a keleteurópai munkásoknak Németországban való foglalkoztatása ellen.

A Wilhelmstrassen csütörtökön ki-

LAVAL KIHALLGATASAI

Párizs. (Stefani). Laval miniszterelnök újabb megbeszélést folytatott Averno herceg, tábornokkal, az olasz hadsereg főparancsnokságának vichy képviselőjével. Averno tábornok után Laval Soardi gróft, az olasz nagykövetség vichy képviselőjének főtájkárát fogadta.

INDIA ALKIRÁLYANAK RÁDIÓBESZÉDE

Amszterdam. (DNB). Lord Linlithgow, India alkirálya, a tunizai harcok befejezése alkalmával rádióbeszédet mondott. Beszédében szembeszállt azokkal, akik már most sietnek megjósolni a nagy harc végét.

Az alkirály — mint az United Press hírgyűnkötség jelenti — ez alkalommal közölte, hogy a japánok jelentős területeket foglaltak el s most elég idejük van arra, hogy a megszerzett területeket és támaszpontokat kiaknázzák és megszervezzék. Linlithgow figyelmeztetett arra, hogy adandó alkalommal nehézsé Japan ellen gyors eredményre számítani.

JAPAN KUJBISEVI NAGYKÖVETE VISSZATÉRT ALLOMASHELYERE

Tokió. (Domej). Japán szovjetországi nagykövete, aki jelentéstétel végett február 20. óta Tokióban tartózkodott, visszautazott Kujbisevbe és újból átvette az ottani japán nagykövetség vezetését.

jelentették, hogy a jegyzék a szovjet okmányokra jellemző kezdetleges stílusban készült s a benne foglalt vádaskodások rágalalmazó céltzatuk ellenére inkább nevetetők.

Igy, a keleteurópai munkaerő felhasználását rabszolga-vásárnak jellemzik. A jegyzék még azt állítja, hogy az oroszokat és ukránokat erőszakkal hurcolják el a különleges rabszolga-vásár-

rokon az érdekelt németeknek eladják. A jegyzék hivatkozik több levélre, amelyet a Németországban dolgozó munkások otthon maradt családjáknak küldtek, leírva szerencsétlen helyzetüket. E levelek említést tesznek bizonyos kiéhezetestést szolgáló rossz levesről, és korbácsolásról.

A német külügyminisztériumhoz tartozó körökben hangsúlyozták, hogy Németországnak egyáltalában nincsen tartanivalója az ezekkel az állításokkal kapcsolatos vitáktól. Annál is inkább megteheti ezt, mert bárki meggyőződhet róla, hogy milyen viszonyok között dolgoznak és élnek a keleteurópai munkások Németországban.

Az egészben az a csodálatos — folytatódik a német jelentés —, hogy a Szovjet két évet várt azzal, hogy a keleteurópai munkásoknak Németországban való munkája ellen tiltakozzék, hiszen a keleti hadjárat 1941 nyarán indult meg, amikor a Szovjetzövetség nyugati részének nagy területei kerültek a németek kezébe.

Az említett német körök igen különösen tartják, hogy a szovjet kormányknak éppen most van szüksége arra, hogy kitalált borzalmakat gyártson. A helyzet az, hogy a keleteurópai munkások németországi foglalkoztatásának emlegetésével a szovjet kormány háttérbe akarja szorítani a katyni tömeggyilkosságot s a Szovjetunióban lévő lengyel állampolgárok szabadon bocsátásának ügyét — fejeződik be a berlini jelentés.

UJABB SPELLMAN-LÁTOGATÁS A Vatikánban?

Róma. Hir szerint Spellman newyorki érsek újból látogat a Vatikánban. Spellman első vatikáni látogatása óta Angliában és Észak-Afrikában és Palesztinában járt.

TIBET LETÉRT A HAGYOMÁNYOS POLITIKA UTJÁRÓL

Sanghaj. (DNB). Uj-Delhiből érkező hírek szerint a tibeti kormány megengedte, hogy az Indiából Csungking-Kinába irányuló nem katonai természetű szállítmányok tibeti területen haladjanak keresztül.

Nankinginai beavatott politikai körök véleménye szerint Tibet ezzel a lépéssel letért a hagyományos „zárt kapu” politikájának utjáról, mert Csungkingjesek tábornok nagy hadianyag szállítmányokat kért a szövetségesektől.

Nankingi körökben figyelmeztetnek arra, hogy a tibeti kormány közleménye nem beszél Csungking-Kina kivételéről, úgy hogy az onnan más országba irányuló szállítmányok továbbra is légi úton folynak.

Az újdelhi jelentés még hozzáfűzi, hogy a tibeti kormány hozzájárulását hónapokig tartó tárgyalások előzték meg. Ezzel kapcsolatban Nankingban megállapítják, hogy láthatóan a briteknek a tibeti kormányra gyakorolt nyomása nem járt eredménnyel s a csungkinginai remények meghiusultak.

AZ USA VALAMENNYI KERESKEDELMi EGYZEMÉNYENEK ÉRVÉNYET KÉT ÉVVEL MEGHOSZABBITOTTAK

Amszterdam. (DNB). Washingtonból érkezett jelentés arról számol be, hogy az Egyesült Államok által kötött kereskedelmi egyezmények meghosszabbítására irányuló törvényjavaslatot a képviselőház 342 szavazattal 65 ellenében elfogadta.

A brit szolgálati ügynökség a hírrel kapcsolatban megjegyzi, hogy a köztársaságiak benyújtotta több módosítást, köztük azt amely arra vonatkozott, hogy a kereskedelmi egyezményeket a Kongresszus ellenőrzi, elvetették. Egyedüli módosítás, amelyet a köztársaságiaknak sikerült elérniük az, hogy az egyezmények meghosszabbítása az eredetileg javasolt három évről két évre csökkent.

CATROUX ISMET ALGIRBAN

Madrid. (DNB). A marokkói rádióállomás közölte, hogy Catroux tábornok csütörtökön Algirba érkezett, ahol Giraud tábornokkal több politikai jellegű tárgyalásra nézve folytat megbeszélést.

A nagy feladat: a munkáskérdés megoldása hatvan évig hanyódot a francia politika utvesztőiben

Gróf Mun 1881 évi javaslatától a Pétain-féle hivatásszervezeti kísérletekig — Amikor „nem kellett” sem a jobboldal, sem a baloldal javaslata

A francia sajtó és a propaganda-nyelvek rendkívül sokat foglalkoznak a bolsevizmus kérdéssel. A mértékadó francia körök beállítottsága a bolsevizmussal szemben meglehetősen ismeretes. A lelkes Laval-hívó, Marcel Déat, aki úgy látszik, nagyon jól ismeri a francia tömegek lélektanát, nem tevényt akkor, amikor azt állította, hogy a francia tömegek állásfoglalása legnagyobb részben a katonai események szerint alakul. Ezért jelenlegi hangulatok elemzése nem nagyon időszerű. Ezzel szemben a francia szociálpolitikai problémákkal érdemes és tanulságos foglalkozni, mert egészen más formát mutatnak, mint a kontinens egyéb nagyhatalmainak szociális problémái.

A FRANCIA MUNKÁSFRENT

Franciaországban a proletariátus száma meglehetősen kicsiny. A francia munkásság szellemi beállítottsága sem olyan, hogy meg lehetne győzni arról, hogy az élete szerencsétlenségek sorozata. A francia munkás megelégedett, ha életszükségeit ki tudja elégíteni és ha nincs az az érzése, hogy vele igazságtalanságok történtek. Franciaország egész társadalmi története a nagy fordalom óta arról tanuskodik. Ezzel kapcsolatban csak vissza kell pillantani a nem is olyan rég mult időre, amikor Franciaország súlyos politikai és társadalmi zavarokon ment keresztül s ennek következtében a munkásság helyzete válságosra fordult. Csak gondoljunk a Blum-kormány idejében megismétlődő sztrájkokra, munkáskizárásokra, amikor az alacsonyabb társadalmi osztályok a gazdasági válság legnehezebb útját vergődtek. Párisban a munkások és munkások vörös zászlókkal díszített kocsiokban autóztak és tele voltak osztálygyűléssel, számos gyáripari üzemet megszállva tartottak és megesküdtek, hogy addig nem távoznak, amíg a követelt kedvezményeket meg nem kapják.

A VAGYONOS TÁRSADALMI OSZTÁLY SZÜKKEBLÉSEGE FRANCIAORSZÁGBAN

akkor inkább aláaknázza a társadalmi béket, mint bármilyen kommunista vagy szocialista propaganda. A vállalkozók csak akkor járultak hozzá a fizetésváltásokhoz, mikor már a kék és nyakukon volt a béremelés a Blum-kormány közvetítésével jöttek létre, nagyon szerények voltak. Már az a körülmény is, hogy ilyen szerény eszközökkel helyre tudták állítani a rendet, azt bizonyítja, hogy a társadalmi problémákat Franciaországban elég könnyen meg lehetett volna oldani.

A MUNKÁSKÉRDÉS MEGOLDÁSÁNAK AKADÁLYAI

Igen sok bizonyíték szól amellett, hogy átfogó szociális reform nem az állam formája miatt nem valósult meg, hanem inkább azért, mert Franciaországban nem találták meg a módját és útját annak, hogy létesülhet közmegelegedést keltő reform. Anatole de Monzie, aki a harmadik köztársaság alatt többször volt miniszter és aki most a vichy kormány idején is nagy szerepet játszik, kiadta *Mémoires de la Tribune* címmel azoknak a szónoklatoknak a gyűjteményét, amelyek Mirabeau és Clemenceau elhangzottak. Nagyon érdekes gróf Mun-nek 1881-ben mondott beszéde. Mun abban az időben a francia jobboldalnak volt a vezetője s mint ilyen a nemzetközi munkástörvényhozás kérdéséhez szól hozzá s ajánlotta, hogy azt a svájci munkástörvények mintájára Franciaországban is valósítsák meg. Mun javaslatára a kormányt meghívták, hogy vegyen részt azokon a tanácskozásokon, amelyeket a munkások és munkaadók hívtak egybe, hogy a szolidaritás szellemében előkészítsék a munkásoknak és családjaiknak védelmet nyújtó, a francia munkás részére

állandó munkát biztosító és az állami kiadásokat a legszükségesebbekre korlátozó nemzetközi munkástörvényeket.

GRÓF MUN VISSZAUTASÍTOTT JAVASLATA

Gróf Mun-nek ezt a javaslatát a francia parlament elutasította, mert a jobboldalról jött és ugyancsak elutasították minden olyan munkásjólét előmozdító javaslatot, amelyet a baloldali ellenzék terjesztett be. Franciaországban így telt el hatvan esztendő 1940 nyaráig anélkül, hogy a társadalombiztosítás kérdését megoldották volna.

A PÉTAİN-KORMÁNY KEZDEMÉNYEZÉSEI

Pétain marsall kormánya Moysseer miniszter javaslatára megalkotta a munkástörvényt. E törvény gróf Mun javaslatából indult ki s a tőke és munka közötti megegyezést kereste. Kétségtelen, hogy ez az új törvény sem kielégítő. A szakszervezetek is elutasító álláspontra helyezkedtek vele szemben. Pétain sajtójának véleménye szerint azért, mert a törvény korlátozza a szakszervezetek mozgási szabadságát. De nemcsak a szocialista szakszervezetek, hanem a keresztényszocialisták is aggodalommal fogadták ezt az új törvényt. Olyannyira, hogy a kérdéssel a bordeauxi érsek pástorlevélben is foglalkozott. Hangsúlyozta, hogy az egyház keresztény szakszervezetek létrehozását

javasolta, mert az egyház ebben kitűnő eszközt lát a marxista propagandával szemben. Pétain politikai egondolása, a korporációs rendszer sok tekintetben ellentétben is áll az új munkástörvény által teremtett új helyzettel. A katolikus egyház felszólította mind a munkásokat, mind a munkaadókat, hogy szervezzék meg hivatásszervezeteiket. Hogyha ez az organizáció rajtuk kívül álló okokból nem valósulna meg, akkor a francia munkafreont felvonulna a katolikusokkal szemben. Az érsek felhívásának nem sok eredménye volt. Az egyház már többször felhívta a francia munkaadókat és munkásokat az együttműködésre, a katolikus szakszervezetek sem siettek azonban a munkástörvény Pétain marsall által kifizűzött zászlaja alá. Az utóbbi időben a katolikus munkásság végre nagyobb tömegben csoportosul a katolikus szakszervezetekbe. Ennek egyik oka talán, hogy a francia egyház politikai téren sokkal nagyobb aktivitást fejt ki, mint eddig tette. Azokat a híreket, amelyek arról szólnak, hogy a francia katolikus egyház nemcsak a politikai kérdésekben, hanem munkástörvényhozási ügyekben is el-lenszegülne a Pétain-kormány intézkedéseinek, a vichy kormány szövívi szerint csak az angolszász propaganda terjeszti. A francia munkásság általában örömmel üdvözli azokat a kísérleteket, amelyek szociális helyzetének megjavítása érdekében történnek. (—ág)

Az élet apró vicégei a halottak birodalma körül

Látogatás a braşovi-brassói református Napközi Otthonban

Hegyoldalon fekszik a református temető. Stirin, a sírkövek mellett sorakozó sirhantok. S a sírkövekben annyi árága, ismerős név. Ismerős és ismeretlen nevek, nagyok és egyszerű nevek. Fel, egyre feljebb megyünk s egyre ismeretlenebb és súlyosabb nevek kerülnek szemünk elé. Csend, némaság, emlékezés. Örökzöld, virág és lombosodó tavaszi fák. Az örök élet, az újjászületés reményei. A fellegek mögül egyszerűre élénk derül a napsugár, megfürösz minden aranyos áradatában és hirtelen szemünkbe jut az egykor oly divatos dalszöveg: — Mit keres a temetőben, mit keres a nap sugara...

Multat, emlékezést, merengést, eltelt idők szépségeit keresi, mint azok a néni-lék, akik ott üldögélnek délutánokint elhunyt szeretteik boldog-boldogtalan közelségében.

Ahogy a felső magas kerítés kapuján átlépünk, hirtelen egészen más kép, más szín, más hang fogad. Apró gyermekes-kék, a jövő reményeségei játszódnak, kergetőznek, örvendeznek a gondtalanságnak. Szinte ámenet nélkül itt a mult és jövő közelsége. Mindössze egy kerítés a választás köze.

A temető esendjéből egyszerűre a Napközi Otthon zibongó zajába kerülünk. Kicsi apróságok játszódnak. Három-négy gyerek körben forog a „Zöld fü, zöld fü a lábam alatt” gyermekversikére. egypáran nagy ügykezettel építgének homokból csodavárat, mások játékszerű szakszerű elrontásán bíbelődnek, a pajkosabbak egymás leguözésén viaskodnak s olyan is akad, aki könyvvel a kezében a betűk birodalmában kóborol. Valamennyien általában vidámak és látszik rajtuk a megelegedtség is. Néha egyik-másik odaszalad a gondozó Proska néniükhöz, vagy nagy komolyan kérdez valamit a szigorú, de jószágos Monika nővéről. Mi is csatlakozunk a kíváncsis-kodókhoz:

— Hány gyermek gondját viselik a Napközi Otthonban?
A Diakonisszák Rendjéhez tartozó Monika nővér szívesen elmondja, hogy jelenleg ötven gyermek jár ide. Ezek közül husz egész kicsi, egész nap itt van, harminc pedig csak estezmi és

délután, iskola után jön ide tanulni. Van köztük tíz egészen árva, öt más pedig apját vagy anyját gyászolja. A legkisebb három éves, a legnagyobb tizen-négy. Hat nagyobbbacska árva gyermeke már kiadtak írnaknak s ezek is néha „hajajónnek” ide, látogatóba.

Kicsi konyhában ötven éves gyermek-szájnak sütik-főzik a betevő falatot. A fürdőszoba zuhanya naponkint lemossa a kívülről hozott szennyet, piszkot és élősdieket. Két kis teremben apró székek és padok sorakoznak alacsony, hosszú asztalok mellett. Itt esznek, itt tanulnak, itt imádkoznak ezek a kicsikék. Az egyik sarokban varrógép áll. Idejönnek hetenkint egy délután azok a jószágos asszonyok, akik gonos édesanyúként varrogatják, feldozgatják a kicsinyek elrongyolt, szakadozó ruháit s amikor anyag kerül, még újjakkal is pótolják a régit.

Nagy zívajjal tödul a gyermekserog a terített asztalokhoz. Mledelmesen imádkoznak s azután jóízűen kanalazzák az egytál-tételt.

— Honnan is tudják megszerezni ezt a sok ételt és kenyert?

— Megnyílnak a jó szívek és a szeretet küldi. Há! Istennek, elhangzik néha az ilyenfajta köszönet: „Hoztam egy kis babot. Küldött a kisasszony 30 tojást. Ezt a borítékot küldi apuka. A nagysága küldött egy kosár saláit.” Meghajó volt az is, amikor husvétra egy közeli falu gyermekei az összegyűjtött pirostojásokat küldötték ide gyermekkeinknek.

Végül a kicsinyek nevében arra kér a jó nővér, irjam meg, hogy köszönik azt a sok névvel és névtelenül jövő ajándékot, am lehetőve teszi, hogy ennyi gyermeknek otthon teremtsünk. Azok a félkülo kenyerek, félkülo málicsietek, küldemények, öltögetések, gondoskodások fel vannak jegyezve a menyrei nagy könyvben, s amikor majd a jószívü adakozók ott porladnak már a szomszédos csendes hantok alatt, ezek a kicsinyek felnöve, boldog hálával gondolnak azokra a napokra, amikor terített asztalt kaptak a meleg család; gondoskodást érezhettek ott, a temető mellett, a Bagolyvárban.

SZABÓ SAMUEL

ISTEN IRANTI ENGEDELMESSÉGE ÉS ELŐ HITRE INTETT A PÁPA (Vatikánváros.) XII. Pius pápa a leg-utóbbi általános kihallgatás során több mint 4000 hívőt fogadott. A kihallgatásra jöttek között igen sok volt a haretelkekről érkezett, valamint sebesültek és katona, ezenkívül 700 fiatal házaspár. A fiatal házaspárok intézeti beszédében a pápa Isten iránti engedelmességre és elő hitre buzdította a házaspárokat, mert — mint mondotta — ezek az igazi keresztény családalapítók feltételei.

FINN TELEPÍTÉSEK ELŐKÉSZÍTÉSE (Helsinki.) A finn földmívelésiügyi miniszter bizottságot küldött ki a telepítési kérdések tanulmányozására előkészítésére és végrehajtására. A kormány az a szándéka, hogy az ország gyéribb lakosságú és megmívelhető területekkel rendelkező területein földmívelőket telepít le a sírűben lakott területekről és a városokból, ezenkívül pedig hazahozza a külföldön élő finneket.

NEMETORSZÁGBAN FOKOZZÁK A LÉGVÉDELMI ÁRKOZÓK ÉPÍTÉSÉT (Berlin). A német légügyi minisztérium utasításainak megfelelően Németországban fokozzák a légvédelmi árkok építését. Mint egy berlini jelentés meg-állapítja, a légvédelmi árkok jól beváltak és jó védelmet nyújtanak a polgári lakosság ellen intézett ellenséges légitámadások alkalmából. (Europapress)

UJABB KORMÁNYATAI AKTÍVÁS ALBANIÁBAN. (Tirana.) Albánia kormányát ismét átalakították. Az új kormány Libohova Ekrem vezetésével alakult meg. A miniszterelnök s a kormány tagjai már le is tették a hivatalos esküt Pariani tábornok, királyi helytartó előtt. (Stefani).

ÉSZAK-IRORSZÁG FOKOZZA HÁBORUS ERŐFESZÍTÉSÉT. (London.) Sir Basil Brook, Észak-Írország új miniszterelnöke most foglalta el állását. Ez alkalommal kijelentette, hogy kormányzása főfeladatának tartja Észak-Írország háborus erőfeszítéseinek fokozását.

HÁJSZA SZÓFTIÁBAN A TERRORISTÁK UTÁN. (Szófia.) A legutóbbi szófiai merénylet alkalmából letartóztatott fiatal nő vallomása alapján május 12-én a rendőrhatalóságok a terrorista banda több más tagját is letartóztatták. A letartóztatottak között van több zsidó is. — jelenti a német távirati iroda. (DNB).

A TUNISZI BEY TUNIZIÁBAN TARTÓZKODIK. (Amsterdam.) A brit hírügynökség jelenti, hogy a tuniszi bey Tuniziában tartózkodik. A bey a tuniszi partvidék északi részén fekvő nyári lakhelyére költözött. A nyári lakó Giraud tábornok csapatai őrzik. (DNB.)

KIVÉGEZTEK A MEGGYILKOLT BELGA UJSÁGÍRÓK MERÉNYLÉT. (Brüsszel.) A haditörvényszék kötéltáti halálra ítélte Arnaud Fraiteur diákokot, André Bertulot munkanélküli péksegédet és Maurice Raskin műszerészt, akik ez év január, illetve március hónapjában két belga újságíró és egy nyomdaj gépmester ellen halálos merényletet követtek el. A halálos ítélet akasztási utján végrehajtották. (Europapress)

Finnország „polgári” tábornagya

Megkülönböztetésül Mannerheim tábornagytól, Risto Ryti köztársasági elnököt Finnország „polgári” tábornagynak nevezik.

Risto Ryti apja parasztember volt. Ryti maga így jellemezte nemrég apját: „Mintaképe volt a finn parasztnak, erős, akár a medve és gyors, akár az iramszarvas.” Idősebb fiát az apa parasztnak nevelte, de a fiatalabbat iskoláztatta. Risto Ryti jogot végzett és 23 éves korában már ügyvédi irodájában volt Helsinkiben. Később belekapcsolódott a közgazdasági életbe. Kereskedelmi vállalatok és bankok vezetésében vett részt. 30 éves korában képviselő, 32 éves korában pénzügyminiszter, 33 éves korában pedig a finn nemzeti bank elnöke lett. 35 esztendőskorában első ízben jelölték a köztársasági elnöki állásra, a 300 elnökválasztó közül 109 adta rá a szavazatát.

Ettől kezdve még jobban nekifekedett a közgazdasági és pénzügyi tevékenységnek. Gyakran fordult meg a külföldön, ahol Finnországot nemzetközi értekezleteken képviseli. Egyik neves finn író így jellemezte: „egészséges gondolkodású realista, a pénzügyek és a közgazdaság éleseszű ismerője, hidegvérű politikai vezér és mindennek ellenére melegszívű emberbarát és nagy idealista.”

Később megválasztották köztársasági elnöknek. Most látszottak meg előző közgazdasági működésének gyümölcsei, mert a háború során kiderült, hogy Finnország pénzügyileg és gazdaságilag erős. Hogy mennyire összpontosul benne a bizalom, megmutatta ez év márciusa, amikor másodszor is megválasztották államfőnek. Ryti biztosítja Finnország fennmaradását minden veszedelmen keresztül, — mondják a finnnek.

Tisztújítás a tincái-tenkei református egyházban. A református egyházban a három évenként szokásos tisztújítás mindig új vérkeringést ad az egyház belső életének. A tincái-tenkei református egyház is megújította vezetőségét. Kilenc egyháztag került az anyaszentegyház ügyeinek irányításához. Az egyhangú választás után az új gondnok és az új presbiterek a gyülekezett színe előtt letették esküjüket. Gondnok lett: J. Köteles József. Presbiterek lettek: B. Orbán Sándor, M. Köteles Gyula, Szikszai Lajos, Berke Bálint, V. Deák Károly, M. Köteles József, J. Jámor Sándor és M. Köteles Ferenc.

Nyugdíjasok figyelmébe. Az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíjosztályától kapott értesülés szerint az eddigi rendelkezési elterében ebben a hónapban 15-én nem kell benyújtani a nyugdíjkényvet. A kitöltött könyveket a nyugdíjfelvételkor az illetékes adóhivatalok számfejtik.

Idéiglenes kenyérjegyek. Timișoara-Temesvár város közlekedési szolgálata az új élelmiszer-jegyfizeték szétosztására való tekintettel ezentul nem bocsát már ki új jegyfizeteket. Azoknak, akik a katonai összpontosításról visszatérnek, valamint azoknak, akik most költöznek a város területére, ideiglenes kenyérjegyeket adnak, melyek az új élelmiszerjegyek szétosztásáig érvényesek. A városi közlekedési szolgálat ismételtén felhívja a háztulajdonosokat, hogy az ingatlanönyveket, illetve az ezekhez tartozó bejelentő-íveket minden tekintetben hozzák rendbe, hogy az élelmiszerjegyek szétosztásakor az ingatlanönyvek a tényleges helyzetnek megfelelő adatokat tartalmazhassanak.

Új ára van a portland cementnek. (București). A hivatalos lap május 7-i 105. száma árkormánybizottsági rendeletet közöl a portland cement új legmagasabb áráról. E szerint a portland cement 10 tonnás vasuti kocsiiban a gyárban átvéve magánosok részére 36.270 lejbe kerül, a különleges cement ára 41.620 lej. Az árhoz a togyasztási adót, az egy százalék számla- és újabb egy százalék vissz-számlabélyeget, az ötszázalékos rendkívüli nemzetvédelmi illetéket, a kezelési költségeket (fuvarlevél) stb. és a tényleges csomagolási költséget számítják hozzá. Vidéken a polgármesteri hivatalok, illetve megyei prefekturák szabják meg az árat, a vasuti szállítást, a vasuti állomástól a kereskedő raktárába való szállítási költségeinek, a szállítási értéke utáni ötszázalékos nemzetvédelmi illeték és végül legfeljebb tizenegy százalékos nyers kereskedelmi haszon beszámításával.

Május 16, vasárnap
 Élm. kat.: János
 Protestáns: Mózes
 Ortodox: Teodor

Napkelte: 4 ó 23 p
 Napny.: 19 ó 30 p
 A nappal hossza: 15 óra és 7 perc.

A Déli Hírlap megjelenik minden nap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timișoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Brătianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-73, kiadóhivatal 23-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdetőirodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

A timișoara-temesvári belvárosi katolikus plébániatemplomban holnap, vasárnap, a légvédelmi gyakorlatra való tekintettel csak reggel 8 órakor és dél előtt fél 12 órakor lesz szentmise.

Cukorosztás három hónapra. București jelentés szerint a fővárosban három hónapra — júniusra, júliusra és augusztusra — osztanak szét cukrot. Timișoara-Temesvártól is, mint illetékes helyen kijelentették, hamarosan három hónapra látják el a lakosságot Timișoara-Temesvártól azonban a cukorosztást csak az új élelmiszerjegy-fizeték érvénybelépése után bonyolítják le. Az új fizeték kiosztására hír szerint már a jövő héten sor kerül.

Első és ötödik osztályos felvételi vizsga az audi-nagyenyedi református Bethlen-kollégium főgimnáziumában. Az audi-nagyenyedi református Bethlen-kollégium nyilvánossági jogu fiúliceumában az I. osztályos felvételi vizsgát f. évi június hó 7-én reggel 8 órakor kezdődik. Tárgyai: román nyelv, magyar nyelv, mennyiségtan (negyedik elemi osztály anyaga). Felvételi vizsgára jelentkezhetnek azok, akik legalább 4 elemi osztályt végeztek és magyar az anyanyelvük. A jelentkezés június 6-án estig történik írásos kérelemmel, amely 20 lejes okmánybélyeggel látandó el. A kéres román—magyar nyelven állítandó ki. Szükséges okmányok: 1. Születési anyakönyvi kivonat, 2. Keresztlevél, 3. Állampolgársági bizonyítvány, 4. Ujraoltási bizonyítvány, 5. elemi iskolai igazolvány, amelyet, ha a tanuló felekezeti iskolában tanult, az illetékes revizorátussal láttamoztatni kell; ha állami iskolában tanult és ez állította ki az igazolványt, a láttamoztás nem szükséges. A vizsgára jelentkezhetik, aki szeptember 1-én kilencéves életévét már betöltötte, de 13 és fél életévét még nem. A vizsgadíj 200 lej. Akiknek nem magyar hangzású a nevük, hatóságok előtt állítassanak ki nyilatkozatot arról, hogy magyar anyanyelveknek vallják magukat. Felvételi vizsga szeptember elején is lesz. Amennyiben a vizsga ideje felsőbb rendelkezé folytán esetleg megváltozik, a változást hírlapi uton hozzuk az érdekeltek tudomására.

Az V. osztályos felvételi vizsga írásbeli részét június 2-án, szóbeli részét pedig június 4-én reggel 8 órakor tartjuk. A saját tanítványainkon kívül vizsgára jelentkezhetnek mindazok, akik a IV. gimnáziumi osztályt olyan állami vagy felekezeti gimnáziumban végezték, amelynek felső tagozata nincsen és főgimnáziumi tanulmányaikat intézetünkben óhajtják folytatni. Azok az eddig más intézetbe járt tanulók, akik nálunk akarják főgimnáziumi tanulmányaikat folytatni s eddigi intézetükben felső tagozat van, a felvételi vizsgát saját intézetükben kötelesek letenni, a vizsga sikeres letétele esetén azonban hozzájuk is beiratkozhatnak minden külön vizsga nélkül. A vizsgához szükséges okmányok: 1. alsófokú abszolváló bizonyítvány, 2. születési anyakönyvi kivonat, 3. keresztlevél, 4. állampolgársági bizonyítvány, 5. újraoltási bizonyítvány. A jelentkezés június 1-én estig történik román—magyar nyelven megírt és szabályszerűen felblyegezett kérés alapján. A vizsgadíj 300 lej. Felvételi vizsgát szeptemberben is tartunk. Szabó Mihály, igazgató.

Jobb mindenest keresek szakácsnő mellé, azonnali belépésre. Cim: Timișoara IV., Spl. Müller-Guttenbrunn 3

A brașovi-brassói polgármesteri hivatal szociális működése. (Saj. tud.) Az 1942—1943. pénzügyi esztendő alatt a város szociális ügyosztálya jelentős emberbaráti munkálkodást fejtett ki. Állandóan segélyeztek 43 rokkantat, 137 hadiárvat, 91 hadiözvegyet és 73 hósi halott hozzátartozót. A bevonultak és mozgósítottak családtagjainak a hadügyminisztériumi alapból 11,567,030 lej utalványoztak ki, ezenkívül a városi pénztár terhére kiosztottak 181,600 kiló tűzfát, 160,000 kiló burgonyát, 6535 liter tejet, összesen 949,540 lej értékben. 13 iskolában szegénysorsu gyermekek között kiosztottak tejet és kenyert összesen 1,703,728 lej értékben. A téli hónapokban két népkonyhát tartottak fenn, amelyeken naponta 420 személy ebédel. A népkonyhákra 2,348,160 lejt fordítottak.

Férjek beszélgetnek...
 Kelemen a pályaudvaron találkozik barátjával, Zoltánnal. Kezet fognak, de Kelemennek piszkos lesz a tenyere.
 — Mitől kormos a kezed? — kérdezi.
 — Elutazt az anyósom, — feleli mosolyogva Zoltán.
 — Ezért?
 — Hát persze. Megsimogattam a mozdonyt...

— Az én feleségem bármilyen időmőrl félórúig is szívesen elbeszélget.
 — Hajajaj! Az én feleségemnek téma sem kell hozzá...
 — Csodálatos ám az igaz, kedves feleség. Este még a cipőt is lehuzza a lábáról.
 — Ne mondja?!
 — De, de. Persze csak akkor, ha el szeretnék menni hazáról!

Életunt nők. Frankel Viktória 56 éves aradi lakost Regina Elisabeta-körút 19. szám alatti lakásán holtan találták. A hatósági vizsgálat során megállapították, hogy Frankel Viktória megmérgezte magát. Az öngyilkos két hátrahagyott leveleiből nem derül ki, mi késztette a végzetes elhatározásra. Ugyancsak öngyilkosságot követett el Miculita Elisabeta 37 éves aradi háztartásbeli alkalmazottja is, aki felakasztotta magát munkaadója Suciu-ut 200. szám alatti lakásának padlásán. Tettét betegsége miatt követte el.

Hetes ikrei születtek. (Tokió). A Filipp-szigetek fővárosából, Manillából jelentik, hogy a főváros mellett fekvő egyik helységben egy bennszülött nőnek hetes ikrei születtek. Mind a hét újszülött csak néhány percig élt; az anya hír szerint túl van az életveszélyen. Az eset manillai orvoskörökben nagy érdeklődést keltett s több neves orvos kereste fel a hetes ikrek szülőházát. (Domej).

Felakasztotta magát. Mosnita-Mosnica községben Erdei József 38 esztendő jómódú gazda felakasztotta magát; mire tettét észrevették, már halott volt. A fiatal gazda az utóbbi időben rákapott a kormaszásra, ami miatt egyenetlenség támadt közte és felesége között s nyilván ez késztette öngyilkosságra. Halálát feleségén kívül kiskorú gyermeke gyászolja.

Megkezdtek működésüket az adókieveto bizottságok. Timistoral-Temesorontól megye területén az adókieveto-bizottságok megkezdtek működésüket. Timișoara-Temesvárról a gyárosok és kereskedők megadótatására küldött bizottság az ipari szindikátus épületében működik, míg a kisiparosok és szabadfoglalkozású adózók megadótatása a pénzügyigazgatóságon (második emelet 2—5 számú hivatali helyiségben) történik. A pénzügyigazgatóság felhívja az adózókat, hogy a megkövetelt üzleti könyvekkel és okmányokkal jelenjenek meg a bizottságok előtt, mert különben megbüntetik őket.

Magyar konferenciabeszédek a timișoara-temesvári erzsébetvárosi templomban. A timișoara-temesvári erzsébetvárosi római katolikus plébániatemplomban vasárnap, május 16-án magyar konferenciabeszédek kezdődnek, amelyek szombaton, május 22-én fejeződnek be. A konferenciabeszédeket vasárnap este 7, hétköznapokon pedig este fél 8 órakor Szilágyi Antonin ferencrendi atya tartja.

Megalakult a gyapju-hivatal. (București). A hivatalos lap május 11-i 108. számában megjelent ipartügyi, kereskedelmi és bányaiügyi államtitkári rendelettel az 1943 március 27-i rendeltörvényvel létesített gyapju-hivatal alapszabvány jóváhagyást nyertek.

Az utat érte a halál. A bánási Jébel-Széphely községben Krivat Ilie 39 éves gazdálkodó a földjéről jövet hazafelé tartott. Utközben hirtelen összeesett és meghalt. Megállapították, hogy szívizélhirdésben halt meg.

150 éves a Ferenc-csatorna. 150 év előtt a Bácskában tavasszal és ősszel a vadvizek, a talajvizek óriási területeket elárasztottak és azokon aranylói buzakalás helyett csak sás és mocsári nád nőtt. Kis József mérnök vetette föl a tervet, hogy építsenek a vizek levezetésére a Duna és a Tisza között csatornát, amely a hajózásra is alkalmas legyen. A tervet Ferenc király elfogadta és anyagilag is támogatta. 1793. május 6-án kezdtek meg a csatorna építését és 1801-ben fejezték be. A csatornát Ferenc királyról nevezték el. A Ferenc-csatorna 180 kilométer hosszú, 20 méter széles, 2—2.5 méter mély és folyását 5 zsilip szabályozza. Bezdánál indul ki a Dunából és Obecsenél torkollik a Tiszába. Kis József mérnök 1813-ban halt meg és kívánéására zombódi szőlőjében helyezték örök nyugalomra, azon a helyen, amely a csatorna egyik zsilipjére néz.

Sírköavatás. Matakovits Lászlóné sírköavatása e hó 16-án, délután 4 órakor lesz az aradi alsótemetőben.

Orvosi hír. Hoffmann Miklós dr. sebész-orvosi újból rendel. (Sebészet, láb- és kartörés, egyéb testi nyomorodottság) Timișoara I., Páris-utca 13. szám.

Mozik műsora. Szombat, május 15: Timișoara-Temesvár: Apollo: „Pat és Patachon mint rendőrök” (Attila Hörbiger, Lizzi Holschuh, Hans Thimig), Capitol: „A kedves” Corso: „A leányóthon” (Amadeo Nazzari, Lia Silvi), Atlantik: „Farsang” (Karin Hardt, Hans Nielsen), Thalia: „Miért tette, Veronika?...” (Gusti Huber, Wolff Albach-Retty). Arad: Aro: „A hamis eskü”, Corso: „Egy szegény ifju története” (Ermete Zacconi, Amadeo Nazzari, Caterina Buratto), Forum: „Akí mer, az nyer”, Urania: „A fájdalom melódiaja”. — Fratelia-Ujkiroda: Roxy: „Indul a vonat”.

Ügyvetes gyórgyszertárak. Szombat, május 15: Timișoara-Temesvár: Belváros: Salvador (Regele Ferdinand-ut 3), Gyár-város: Maszallits (Badea Cartan-ter 8), Erzsébetváros: Sárka (Porumbescu-utca 1), Józsefváros: Píldner—Steinberg (Dragalina-ter 15), Mehala: Chioreanu. — Arad: Stauble (a prefekturával szemben), Niedermayer (szerb-palota). — Fratelia-Ujkiroda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Eremici.

KRATEYL-cirkusz
 Timișoara IV., Fröbl-utca

Szombaton és vasárnap 2-2 előadást tart. délután 4 és este 9 órakor

Nagy családi műsor
 Előadás után villamos közlekedés

— **Átneveztek** Antonescu tábornagynak a bolgár király kitüntetését. (Bucuresti). Antonescu Ion tábornagy-államvezetőnek esztendőnkön adták az **ünnepélyes keretek között** a Boris bolgár király által adományozott Szent-Sándor-rend kitüntetését. (Rador).

— **Az új horvát belügyminiszter** végleg elhagyta Berlint. (Berlin). Budak Mülle újonnan kinevezett horvát belügyminiszter, aki eddig Horvátország berlini követe volt, elbucsuzott Ribben-rop külügyminiszterrel, valamint a birodalmi külügyi hivatal magasarangu tisztviselőitől és Zágrábba utazott.

— **Érettségi eredmények Aradon.** A Moise Nicoara liceumban működött érettségi bizottság előtt sikerrel vizsgázott a római katolikus főgimnázium két növendéke: Kandel György és Szalinszky Ervin. A főgimnáziumi osztályvizsgán meg nem felelt növendékek május végén javító vizsgát tehetnek és siker esetén jelentkezhetnek a leányok részére kiküldött érettségi bizottság előtt.

— **Bulgáriában tilos a baromfivágás.** (Szófia). A bolgár kormány, újabb rendelkezésig, a baromfi vágást és eladást megtiltotta. Baromfitenyésztők saját fogyasztásra sem vághatnak le szárnyast.

— **A fasiszta köztisztviselők szabadidejével** is a párt rendelkezik. (Róma). Mussolini a közigazgatási szervezetek vezetőihez intézett köriratában megtagadja, hogy a közigazgatásban alkalmazott fasiszták kötelesek a fasiszta pártnak mindenkor engedelmessékedni és szabad idejükben teljesen a párt rendelkezésére állani. Adott esetekben a kapott megbízást kötelesek azonnal végrehajtani.

— **Hétfőn életbelép a nyári menetrend.** A vasut május 17-én, hétfőn, új menetrendet léptet életbe s az a nyár tar- tamára marad érvényben. Ugy a Bucu- restibe érkező és onnan induló, mint pedig az ország többi részében közlekedő vonatok menetrendjében is egyes változtatásokat eszközöltek.

— **Egyórás légvédelmi gyakorlat.** Timisoara-Temesvár város légvédelmi hivatala elrendelte, hogy május 16-án, vasárnap, délelőtt 10 órától 11 óráig a város egész területén, légvédelmi gyakorlat lesz. E gyakorlat során minden légtalpi rendelkezést szigorúan figyelembe kell venni. A riadójelzésre megállnak a villamosok, minden más jármű pedig a legközelebbi mellékutácsba vonul. A lakosság a lakásokról, az utcákról és a járművekről az óvóhelyekre és a védőárkókba vonul és ott nyugodtan viselkedik. A légvédelmi gyakorlat tartalma alatt, egy órán át, a városban minden tevékenység szünetel. Az egészségügyi, légvédelmi és a beosztott katonai előkészítő csapatok elfoglalják állomáshelyüket, az utcai főutak megjelennék kijelölt utcájukban és a rendőrségi közegeknek segítségnek a lakosságnak az óvóhelyekre való irányításában. A kik a rendelkezések ellen vétnek, azokat megbüntetik.

— **Ingeny selyemhernyó a tenyészőknek.** A timisoari-temesvári állam selyemhernyó tenyésztési központ (Regele Mihai-ut 21) közli, hogy tenyésztés céljaira ingyen selyemhernyót adnak a jelentkezőknek. A selyembüroert a földmívelési minisztérium az átvételkor 400 lejt fizet kilogrammonként.

— **Szabotázsért két havi munkatábor.** Az aradi törvényszék mellett működő szabotázsbiróság két hónapra munkatáborba utalta Gerlein Márton santanaiszentannai kereskedőt, mert a szodavizet a megengedettnél drágábban árultotta.

— **Spanyol-Amerika 1942. évi kereskedelmi forgalma** az Egyesült Államokkal, Sajtójelentések szerint a washingtoni kereskedelmi bizottság közölte, hogy az 1942. év folyamán a Spanyol-Amerikából Északamerikába történt behozatal az északamerikai kivitel 271 millió dollár értékben haladta meg. A behozatali feleslegből Argentínára 78, Brazíliára 66, Chilére 100, Kolumbiára 49, Bolíviára 13, Uruguayra pedig 3 millió dollár esik. Kiviteli felesleg volt Panama felé 25, Peruba 6 és Venezuelába 27 millió dollár értékben. (St.).

Tizenhárom

A birtokom

Irta: DALLOS SÁNDOR

Egy kis birtokról álmodozom már esztendőnk óta. Falusi gyerek vagyok, erdők és bevetett táblák közt nőttem fel, hát nincs rajta semmi csodálkozni való. Lélekben sohasem leszek város-lakóvá. Tizenhat éve élek nagyvárosban, de még mindig vendégnek érzem itt magamat s alattomban mindig van bennem egy kis félelem, hogy itt még valami baj történik egyszer velem. Hát egy falusi birtokról álmodozom. Nem sokat kívánok. Elég lenne nekem ötven hold föld, de ezután néha akkora bennem a vágy, hogy féléjszázakát eltör- renkedem róla.

Nagyon jól látom ezt a birtokot ma- gam előtt. Az egyik oldalán egyenes- vonalú erdő határolja, amelybe ha az ember belekiált, vagy eldurran mellette egy ostor, hát a fák közt megnő a hang, görögve és tiszteres szólammal jön vissza, valami különös izzal, mintha lát- hatatlan emberkéek ülnek a törzsek között s azok kurjongatnának.

A másik két oldalán szabad földekbe torkolnak a táblák, a negyedik oldalon meg, szemben az erdővel, a házam áll. Nem nagy, mondjuk: konyha, kamra és három szoba, de az istállóban két jó ló, egy pár ökrös és két tehén. Az udvaron harapós kuvasz és a tornácra vadász- kutya. Mert vadásznek. Az ablakból ki lehetne látni az erdőre. A lakóház udva- rán, a kaputól jobbra, a kerítés mellett egy lecövekelt asztal állana — nyáron, burás gyertyák fényében mindig ott va- sorozánk — s az asztal mellett két szép, lombos juharfa. Nappal árnyékot adna, este meg a nagy, zöld harangjával harangozva a csöndnek.

Az egész: kimondhatatlan szép. Sok mindent megpróbáltam már ezért a birtokért, de sajnos, ma sincs közelebb, mint mikor álmodozni kez- dem róla.

De az egyik juharfa, az már megvan. Az úgy jött, csaknem hogy úgy szállt be az ablakon.

Még az első nagy őszi szelek idején történt. Dolgoztam itt az asztalom- nál, de tulajdonképpen csak mimeltem a munkát. Az égen kint szép terebélyes őszi felhőket kergetett a szél, azokat néztem. Olyanok voltak, mint a mese. A világ tiszta, mintha kimosták volna, a hegyek vonala valahogy emberforma. Arra gondoltam, hogy a nyul ilyenkor lapulva ül meg a barázdákban s a fog- lyok hangosan cserregnek, mert a tollu- kat borzolja a szél.

— Most nincs a földeken már egyet- len kötetlen porszem se — láttam a há- tár képét tisztán magam előtt — s a szántás olvan, mintha eleven test lenne. Ha az ember ilyenkor, kőborítás közben énekel, a szájáról úgy tépi le a hangokat a szél.

Ilyeneket gondoltam s a már szinte hómálgáltam az őszi föld hullámzó ereiben.

Akkor egyszerre megkoppantotta az ablakot valami, mintha puskából sörét tévedt volna ide.

De nem sörét volt: egy szárnyas ju-

harmagot csapott az üveghez a szél. Kinyitottam az ablakot s a magot be- vettem.

— No ni csak — mondtam magam- nak — egy juharmag! Ugyan honnét jöhetett?

Néztem a közeli fákat, de egyik se volt juhar. A mag hát valahonnét mess- sziről érkezett. Egy parkból, egy kert- ből, vagy egy birtokról. Az is lehet, hogy egy olyan kis birtokról érkezett, ahol két juharfa áll az asztal mellett az udvaron.

Sokáig néztem ezt a magot s volt egy pillanat, mikor azt hittem: üzenet. Va- lami titkos sürgöny, hogy: no, mi lesz?

Azt hiszem, előtte két nappal tört ki a háború. Nem tudom biztosan. De há- ború már volt. És másfél hónap választ- tott el a harminckilencedik esztendőm- től. És a birtoktól az egész életem. Hát letettem a juharmagot az asztalomra — odadobtam, mint valami lomot. — vet- tem a kalapom, a kabátom és eimentem hazulról.

Aztán elmúlt két hónap, vér, vas és rémhírek között. Itthon több mint két hónap állandóan nyitva van a gyerek- ágy; Vera beteg. Azt is tudom körül- belül, hogy ez a birtok-álom csak a ma- gamé; itthon mosolyognak rajta s nem értik.

De! Ma délután kimegyek a konyhába, le akarom a lányt küldeni valamiért. Nincs ott. Benyitok a szobájába, ott fekszik az ágyán s alszik. S az asztalán ott van egy virágserép, a cserépben fekete, puha föld, a földben egy kis zöld növény. A lányt fölkeltem, megmondom neki, mi kell, aztán a virágserépre intek.

— Mi ez Anna? A lány zavartan mosolyog.

— Az őszel egy juharmagot találtam a szerkesztő úr asztalán, elültettem s kikelt. Ez az. Majd a nyáron hazaviszem s otthon kiültetem a kertbe.

Aztán leszaladt, én meg néztem a kis hővelykujjnyi juharfát s azt gondol- tam: az egyik fa már megvan. Egyik juharfa. És azóta látom megint a birtok- ot. Egyik oldalán egyenesvonalú erdő. Kétfelől megmunkált földek. A negye- dik oldalán a házam, az udvarán lecöve- kelt asztal, amellet két haragos juhar. Az egyik ez. A fa alatt hóféhér kuvasz, a tornácra barna vizsla. És látom ma- gamat is ott. Ha másként nem megy, egyedül. Csizmában és zekében ott ál- lok a tornácra, Arcom szétől cserzett, szemem bogarában meglátszik a világ. Esteledik. A lovak mennek a kutra s az istállóban fejenek. S mig körülöttem ro- han a szél s fönt mesearcu felhők zajla- nak fehéren és kövéren, azt mondom a béresnek, aki ott áll előttem:

— Holnap vetünk. Itt az ideje a ta- vszai vetésnek.

A hangom erős lesz, a lovak feilveri- tenek s valami asszony vagy béreslány, aki gondoz rám és főz nekem az én gyö- nyűri életemben, tilzet gyújt a konyhá- ban és fölteszi a vacsorát.

Ma lép életbe Aradon és több más városban a nyári zárórarendelés

A r a d. A munkügyi felügyelőség mellett működő egyeztető bizottság Arad, Beius-Belényes, Deva-Déva, Petrosani-Petrozsény, Orastie-Szászváros, Hateg-Hátszeg, Brad-Brád és Hume- doara-Vajdahunyad városokban a nyári zárórát május 15-től szeptember 15-ig a következőképpen állapította meg: pékségek, mészárszékek, felvágottakat árusító üzletek, zöldségüzletek, tojást és baromfi árusító üzletek, tejcsarnok- ok és halárusító üzletek 13 és 16 óra között zárva tartandók, míg este 20 órakor zárnak. Szombaton és ünnepet megelőző napon este 21 órakor kötele- sek zárni.

Gyarmatáru üzletek és fűszeres bol- tok 7—13 és 16—20 órák között tar- thatók nyitva. Szombaton és ünnepet megelőző napon este 21 órakor zárnak.

Az összes nagykereskedések 8-tól 14-ig tartanak nyitva. A többi üzletek délelőtt 8-tól 14-ig és délután 16-tól 18-ig tarthatók nyitva. Szombaton és ünnepet megelőző napon az esti zárás 19 órakor történik.

A vaskereskedések szombaton dél- után zárva tartandók.

A borbélyüzletek 7-től 13-ig és 16-tól 20 óráig tarthatók nyitva, míg szomba- ton és ünnepet megelőző napon este 21 órakor zárnak. A női fodrászok 8-tól 13-ig és 16-tól 20-ig tarthatják nyitva üzletheiket, míg szombaton és ünnepet megelőző napon este 21 órakor zárnak.

Ipari és kereskedelmi vállalatok iro- dáiban csak 7-től 14-ig dolgozhatnak kedden és pénteken azonban délután 16-tól 19-ig is.

Bankokban 8-tól 14-ig van a munka- idő, azonban minden délután, szombat és ünnepet megelőző nap kivételével egy tisztviselő ügyeletes szolgálatot tel- jesíthet.

A szűkítések augusztus 15-ig dél- után zárva tartandók.

SPORTHIREK

A Román-Kupa vasárnapi fordulója- nak mérkőzése a következők: Resita-Resicabánya: UDR—Gloria (Arad). Sibiu-Nagyszében: Universitatea—Ar- senal. Deva: Corvinul—Jiul (Petrosani- Petrozsény). Bucuresti: Rapid—Juvetu- tus. Sportul Studentesc—Unirea Trico- lor. Craiova: FC Craiova—CFR Turnu Severin. Braila: FC Braila—Gloria CFR (Galati). Cernauti: Dragos Voda—FC Ploesti.

Lupeni-Lupényban és Petrosani- Petrozsényben vendégazerepeinek a Chi- nezul-CAMT öklözői. A timisoari-te- mesvári Chinezul-CAMT öklözővő gár- daja ma, szombaton Lupeni-Lupényban, holnap vasárnap pedig Petrosani-Petro- zsényben vendégazerepel. A versenyző- ket, Kovalik, Ghermán, Marta, Sporea, Szavits, Lazarescu és Farkas, Ambrus edző és Marcu szakosztályi titkár ki- séri.

Luigi Mussina, a kiváló olasz hivatá- sos öklözővő vasárnap Giovanni Martini- vel szemben megérite bajnokj címét fölénys pontozás győzelmet aratva.

A svájci válogatott összeállításáról véglegeset még nem közöltek. Különösen a két összekötő és a középredezet helye bizonytalan és Rappan edző aughanem csak a mérkőzés előtt dönt majd. A va- lószínű összeállítás: Ballabio (Gren- chen) — Minelli (Grasshoppers), Leh- mann (St. Gallen) — Springer (Grass- hoppers), Andreoli (Lugano) vagy Vernati (Luzern), Rickenbach (Grass- hoppers) — Bickel (Grasshoppers), Friedländer (Grasshoppers) vagy Mon- nard (Lausanne), Amado (Grasshop- pers), Walacek (Servette) vagy G. Aeby (Lausanne), Kappenberger (Basel).

A svéd mezey versenyek legnagyobb eseménye Anderson Arne versége volt. A világ második legjobb 1500-asa Öre- broban kb. 3000 m-es távon 14:36-os idővel kikapott a 14:25-öt futó fiatal Durkfeldttől. A 6000 m-es versenyt Östbrink nyerte 30:32-vel Nilsson G. előtt.

Timisoara-Temesvár
CORSO-MOZI
 Előadások 8, 5, 7, 9 kor TELEFON: 38-95
 Tavasz derűje, szépsége, illata:
A leányórákban
 AMEDEO NAZZARI, LIA SILVI, VIVI GIOI

Helybeli iparvállalatnál megfelelő gva- korlatat és jó bizonyítványokkal rendelkező
gépész
 azonnal elhelyezkedhetik A „Gépész” jellegével elvált ajánlatokat a timi- soara temesvári k adóhivatal ovábbítja

BORA-étterem,
 ARAD, Bratianu-utca 7.
 Ma, május 15-én, új vezeték alatti- teljesen átalakítva, újra megnyituk. Elsőrangú konyha, gratar, büfté, külön- borok. Mérsékelt árak

Apróhirdetések

HAZAK, FOLDEK, szőlők, malmok, erdők, szőlők, fűtők, cseréje minden árfokozatban. Hatschek-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Telefon 16-95. (576)

POLOSKAIRTAST, parketta surolast vanalok. Arad, Oituz-utca 111, vagy szivességből Girauschek borbélynál, Eminescu 28. Lovas Károly. (348)

ALKALMAZOK két komoly, becsületes hölgyet felíróknak. első osztályú étterembe. Gyakorlattal rendelkezők előnyben. Cim „Patcoava”-étterem, Arad. Távbeszélő: 12-86, 12-3 óráig. (1312)

HETEST könnyű munkára alkalmazók. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (1315)

KORSZERŰ villamos gramofon, erősítővel, tánc- és művészlemezekkel, eladó. Arad, Seminaru-utca 5, hátul az udvarban. (1316)

ÜZLETI alkalmazottat, férfit vagy nőt, román, német, magyar nyelvtudással, kiszolgálásban, csomagolásban gyakorlattal bírót, azonnal alkalmazunk. Érdeklődések Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (1317)

KÉZILEANYT alkalmaz Ottila-varroda, Arad, Metianu-utca 3. (1318)

ELADÓ majdnem új, fehér leány-szoba, uri szánkó bőrüléssel és külön bőrüléssel. Szabó Imre, Paulis-Pálos. z (1319)

KIFUTÓLEANYT, ki stoppoláshoz is ért, azonnal alkalmazok. Merfi, Arad, Regele Ferdinand-körút 63-35. (1229)

MESZRÉSZESEDÉSERT kerékpárral rendelkező vállalja méhecsék kezelését Aradon és környékén. Arad-Micalaca, Octavian-utca 29. (1321)

ÁLLAST nyerhet Bucureştiben olvasható írásu, jól számoló hivatalnok vagy hivatalnoknő. Gondtalan megélhetés biztosítva. Jelentkezni: Gladys, Arad, Episcopiei-utca 24. (1322)

VARRÓ és tanuló lányokat alkalmaz Damian-szalón, Arad, Földes-palota, emelet. (1323)

KIFUTÓLEANYT vagy fiút alkalmazunk. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-utca 4. (1324)

NE DOBJA EL rongyos nyakkendőit, újat készítik belőle. Harisnyafalpalást vállalk. Arad, Miron Cristea-tér 1. 13. ajtó. (1325)

ARO, Arad TELEFON 24-45

Ma bemutató.

A német filmpar leghatalmasabb filmje

A hamis eskü

KÜLÖNBEJARATU szoba, vízvezeték bevezetve, azonnal kiadó. Chica Vodau-utca 16, Arad. (1326)

MINDENES bejárónót alkalmazok három személyhez, Avram Iancu-tér 16. Adamovics, Arad. (1327)

MŰVELT urleány apjával különbejárati, rendes szobáért takarítást vállalna, egyedülálló urinőnél vagy urnál. Cimeket Reclama-nál, Arad, Eminescu-utca 4. (1328)

MŰLÁB, teljesen új, 42-es, bal lábra való, eladó. Arad, Cosbuc-utca 19. 2. ajtó. (1229)

HOHNER-féle tangó-harmonika, 80 baszszzos, eladó. Arad, Gavril Bodea-utca 23 (vált Veche.) (1331)

1-DARAB 8-as, 1 darab 10-es HP. magánjáró lokomobil eladó. Scheiner Gyula, Prunisar posta Sebis. (1332)

URANIA: döntő sikerű filmek színnéza Arad TELEFON 12-32

Ma országos bemutató. Előadások 3, 5, 7, 9 órák. Revü-revüje a pársi „Melody” színház hatalmas együttessel közreműködésével, 2 évi titáni munkával és 2 millió irak költséggel készült **Fajdalom melódiája**

VENNÉK gyermekétkező-széket s egyajtós reg. szekrényt. Ugyanott szép, világos fűháló bérbeadó. Arad, Cosbuc-utca 19 sz., 2. ajtó. (1330)

ELADÓ gyermekautó, sportkocsi, ó-német háló, ebédő, ágy, matracok, tálaló 5000, kettős ablakok üveggel, 170x90. Arad, Comsa-utca 54. Délután. (1333)

VENNÉK keveset használt, korszerű, kisméretű konyhaszekrényt. Elcserélném jó állapotban lévő kétajtós jégszekrényemet, kifogástalan, kisméretű, egyajtósra, Arad, Carol-körút 29 sz., 3. ajtó. Megkeresések d. e. 8-10, d. u. 3-4-ig. (1334)

HELYI ügynököt alkalmazunk Ardeal minden városában és községében, nélkülözhetetlen gazdasági cikkek eladására, szép jövedelemmel. Ajánlatokat „Mures”-agentura generala de comert. Arad, Regina Maria-körút 10 címre kérünk. (1335)

VARRÓ-kézilányokat azonnal alkalmazunk. Arad, Alexandri-utca 11. (1336)

MINDENEST azonnal alkalmazok. Jelentkezni: Arad, Tribunal Axente-i. 19 szám. (1337)

4-DARAB husdaráló, 32-es, alig használt, keményfából való lekváros hordók, dézsák eladók. Camelia-gyár. Arad, Cuza Vodau-utca 1. Telefon 22-68. (1338)

MEGBIZHATÓ kifutófiút azonnal alkalmaz Simi-szabóság, Arad, Alexandri-utca 2. (1339)

FORUM-MOZI. ARAD

Ma bemutató. Az év legkacagtatóbb vígjátéka.

Aki mer... az nyer...

A főszerepben: Umberto Melnati, Vivi Gioi, Primo Carnera

IDŐSEBB ur keres a Belvárosban üres szobát lakásnak, esetleg teljes ellátással. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-utca 4. (1340)

BEJARÓNÓT idősebb nőt, alkalmazok. Arad, Ioan Suciu-utca 35-a. (1341)

ALKALMAZOK kész-divatárus (konfekciós) szabásnőt jó fizetéssel, varráshoz értőt. Cimeket levélben „25.000” jellegre Reclama-hoz, Arad, Eminescu-utca 4. (1342)

HÁROMSZOBÁS, fürdőszobás, villaszerű magánház a Cogalniceanu mellett, sürgősen eladó, 1.700.000 lej. Rapid-iroda, Arad, Eminescu-utca 3. (1343)

MAGANOS asszony szállást adna férfinak egy nőnek. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-utca 4. (1344)

GAZDALKODÁSRA való jó ház a Pervanában, szép lakás, istálló, ólak, nagy kert 950.000 lej. Rapid-iroda. Arad, Eminescu-utca 3. (1345)

KERESZTENY, fiatal asszony, kereskedői szakmában járatos, keres elhelyezkedést mint elárúsítónő, vidékre is megy. Cim: Z. Schmidt M. Lipova, Ferdinand-utca 42. (1346)

KORSZERŰ nyulketrecet vennék. Ajánlatot Reclama-hoz, Arad, Eminescu-utca 4. (1347)

GÉPMUNKAST, asztalos-gépekhez értőt, azonnal alkalmazok jó fizetéssel. Arad, Doamna Balasa-u. 53. (1348)

NŐI KERÉKPART jó állapotban lévő, vennék. Arad, Doamna Balasa 47. (1349)

ELADÓ hármass ruhaszekrény, új, üvegezett, csontszínűre lakkozott ajtó, tokkal együtt. Arad, Remus-utca 19. (1350)

KÜLÖNBEJARATU butorozott szoba, központban, kiadó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-utca 4. (1351)

ALKALMAZOK két művelt, komoly, becsületes hölgyet felíróknak, első osztályú étterembe. Gyakorlattal rendelkezők előnyben. „Patcoava”-étterem, Arad. Telefon 12-86 szám, 12-3 óráig. (1352)

TANULNÉK kesztyűkészítést, valamint batikfestést és klóplizést. Cimeket tanítási díj megjelölésével Reclama-hoz, Arad, Eminescu-utca 4. (1353)

FÜRDŐBERENDEZÉS, jégszekrény, borsókimérő asztal, tizedesmérleg, mákdaráló eladó. Tampa-utca 3, Kossikné, szerb templomnál, Arad. (1354)

NŐI KERÉKPART keresek megvételre. (Csak jó gumikkal.) Timișoara, távbeszélő 42-97. (3432)

ELADÓK női, világos tavaszikabátok, uzsonnához való asztalterítő, kétlángú Aragázreső, valamint mángorló. Timișoara I., Paul Chinezul-utca 3, I. em. 5. (3404) (3404)

LİPOVAI-LİPPAI cementgyár megvételre keres jó állapotban lévő „Telefunken” gyártmányú villany-rádiót. Id. Krászl Endre, Lipova. (4127)

DARAÖRLŐ 50 centiméteres, smirglis kővel eladó. Lugoj, Episc. Radu-utca 39. (4128)

Távbeszélő 2-10. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor

GYERMEKKOCSI, korszerű, vajszerű, kifogástalan fehér gumikkal, valamint sportkocsi eladó. Timișoara IV., Fröbl-utca 36.II. emelet 25. (4115)

HIS MASTER'S VOICE hordozható paterfon; szürke, gyapotszövetből készült tavaszi-kabát, 12-14 éves gyermek részére való, mindkettő kifogástalan állapotban eladó. Timișoara I., Lovovici-utca 2, II. em. 11. Távbeszélő 41-71. (3463)

SZMRNASZÖNYEG, 4½×3½ méretű, továbbá háló, ebédő, szalon, konyhaberendezés, részben készült függőlámpák eladók. Timișoara IV., Bratianu-utca 15. földszinten a 18-as ajtó. Megtekinthetők délután 5-7-ig. (3460)

BESZÉLŐ BABA, nagy, kocsiival, butorral eladó. Minden tárgy jó állapotban van. Timișoara IV., Bratianu-utca 21. földszinten a 7. ajtó. (3459)

AZ ELSŐ világháboru előtti időben készült, nagyur kelengyéből származó, vadonatúj állapotban lévő (nem használt) lenvaszonból készült, vendégágyra való készlet (garatúra) eladó. Szivességből megtekinthető „Modera”-cégnél Timișoara I., Mercy- és Eugen de Savoya-utca sarkán. (3458)

ELADÓ jégszekrény egyajtós, 70x56x70, jó állapotban lévő, továbbá alacsony, ülő fürdőkád, 2 ágy, éjjeliszekrényekkel, 2 ruha-, valamint 1 konyhaszekrény, íróasztal, székek, valamint fémszillár. Timișoara III., Ciordas-utca 17. (3457)

RÁDIÓ, új, elutazás miatt sürgősen eladó. Timișoara, Miron Costin-utca 7 szám alatt. (3443)

VARRÓGÉP, jó állapotban lévő, eladó. Timișoara II., Noua-utca 17 szám alatt Szarka. (3442)

LAKATOS-inasnak felvesszünk fiukat „Antifoc”, Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 4 szám alatt. (3441)

SZOBALEANYT, ki a konyhában is segítené, azonnal elfogad Clujban, Timișoara, General Moşci-utca 8 szá n alatt, I. emelet 4. (3440)

EBÉDLŐ, diófából készült, valamint egyéb háztartási tárgy, helyszüke miatt sürgősen eladó. Megtekinthető Timișoara II., Negruzzu-utca 25 szám alatt, 1-es ajtó, a nap bármely szakában. (3439)

FERFIÖLTÖNY, szürke, valamint gyermek részére való félcipő. továbbá 11- és 43-as fércipő eladó. Timișoara IV., Berthelot-körút 2, 3-as ajtó. (3450)

FURÓGÉP, erős, kézi hajtású, tábori tűz, valamint különféle lakatoszszerzők eladók. Timișoara IV., Preyer-utca 6. 1-es ajtó. (3449)

SZIKVIZGYÁRI munkára hadmentes munkást felvesz Fekete, Timișoara II., Noua-utca 1 szám alatt. (3447)

KISZOGALÓNÓ, 3 nyelvismerettel bír, valamint több évi gyakorlattal rendelkező, állást keres. Csemege-üzletbe, henteshez vagy falatozóba (bodegába) menne. Cime: Timișoara, Preyer-utca 3, 3-as ajtó. (3446)

FERFIÖLTÖNYÖK, középkeretű valók, alig használtak, eladók. Timișoara III., Corbului-utca 5a. Megtekinthetők 10-12 óra között. (3445)

MŰVELT, nagyobb leányt, kinek a fényképezési szakmához kedve van, tanulónak, fizetéssel felvesz Foto-Dörner, Timișoara II., 3 August-utca 21. (3437)

SÜRGŐSEN eladó sötét, korszerű háló, valamint egyéb holmi. Timișoara IV., Bratianu-utca 7, földszinten a 13. ajtó. (3456)

REZÁGY, jó állapotban lévő, eladó. Timișoara, Radulescu-utca 10, földszinten a 2. ajtó. (3455)

FELHALÓ, világos, keményfából készült, valamint egyéb butorok eladók. Timișoara-Freidorf, XVII-utca, 22 szám. A Preyer-utcai 3-as villamostól 15 perc. Felvilágosítást ad: Tomi, Timișoara I., Eugen de Savoya-utca 7. Inspectoratul Școlar Reg. 8-2-ig. (3454)

PATEFONT, kifogástalan minőségű, újabb típusú, lehetőleg művészlemezekkel, keresnek megvételre. Ajánlatokat „Jó marka” jellegre a timișoari kiadóhivatalba kérnek. (3453)

PALACE-kávészék keres azonnali belépésre segéd-szakácsot (férfit vagy nőt.) Timișoara, Regele Ferdinand-körút 7. (3452)

TAKARÉKTŰZHÉLY, nagyobb, valamint 3 külön lap (platin) eladó. Timișoara I., Klein-utca 27 szám alatt. (3451)

CORSO-MOZI. Arad TELEFON 23-64

Előadások 3, 5, 7 és 9 órák. Octav Feuillet világhírű regényének gyönyörű filmváltozata **Egy szegény ifjú története**

A kalandos ifjúkor romantikus küzdelme, szerelme és diadala
Szereplők: ERMEITE ZACCONI, AMADEO NAZZARI, CATERINA BURATTO.